

CURRÍCULO DAS ENSEINANZAS BÁSICAS INICIAIS PARA PERSOAS ADULTAS

A etapa educativa das ensinanzas básicas iniciais oríentase ao desenvolvemento das competencias básicas, que permiten o alumnado adulto obter unha formación integral, tanto na súa dimensión persoal como social e laboral, sempre no horizonte da aprendizaxe ao longo de toda a vida.

O logro das competencias básicas debe iniciarse nesta etapa das ensinanzas básicas iniciais e completarse na educación secundaria para persoas adultas. Esas competencias permiten identificar aquelas aprendizaxes que se consideran imprescindibles desde un enfoque integrador e orientado á aplicación dos saberes adquiridos. De aí o seu carácter básico. Trátase daquelas competencias que debe desenvolver unha persoa para lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa, e incorporarse e progresar na vida laboral de xeito satisfactorio.

Coas áreas e materias do currículo preténdese que o alumnado alcance os obxectivos educativos e, consecuentemente, que adquira as competencias básicas. Con todo, non existe unha relación unívoca entre o ensino de determinadas áreas ou ámbitos de coñecemento e o desenvolvemento de certas competencias. Cada un dos ámbitos contribúe ao desenvolvemento de diferentes competencias e, pola súa vez, cada unha das competencias básicas acádase como consecuencia do traballo en varios ámbitos de coñecemento.

Nesta etapa das ensinanzas básicas iniciais os contidos agrúpanse en tres grandes ámbitos, a semellanza do que ocorre na educación primaria: o Ámbito da comunicación, onde se integran as habilidades, coñecementos e actitudes relacionados coas linguas galega, castelá e lingua estranxeira; o Ámbito matemático, no que se inclúen as destrezas e coñecementos numéricos e de razoamento matemático; e o Ámbito da natureza e da sociedade, onde se integran os coñecementos, as destrezas e as actitudes vinculadas coa experiencia do medio natural e social.

No marco da proposta realizada pola Unión Europea, e de acordo coas consideracións que se acaban de expoñer, identifícanse oito competencias básicas:

1. Competencia en comunicación lingüística.
2. Competencia matemática.
3. Competencia no coñecemento e na interacción co mundo físico.
4. Tratamento da información e competencia dixital.
5. Competencia social e cidadá.
6. Competencia cultural e artística.
7. Competencia para aprender a aprender.
8. Autonomía e iniciativa persoal.

A competencia en comunicación lingüística refírese á utilización da linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita, de representación, interpretación e comprensión da realidade, de organización e autorregulación do pensamento, das emocións e da conduta.

A competencia matemática consiste na habilidade para utilizar e relacionar os números, as súas operacións básicas, os símbolos e as formas de expresión e razoamento matemático, tanto para producir e interpretar distintos tipos de información como para ampliar o coñecemento sobre aspectos cuantitativos e espaciais da realidade, e para resolver problemas relacionados coa vida cotiá e co mundo laboral.

A competencia no coñecemento e a interacción co mundo físico é a habilidade para interactuar co mundo físico, tanto nos seus aspectos naturais como nos xerados pola acción humana, de tal modo que se posibilite a comprensión de sucesos, a predición de consecuencias e a actividade dirixida á mellora e preservación das condicións de vida propia, das demais persoas e do resto dos seres vivos. Incorpora habilidades para desenvolverse adecuadamente, con autonomía e iniciativa persoal, en ámbitos da vida moi diversos (saúde, actividade produtiva, consumo, ciencia, procesos tecnolóxicos, etc.).

A competencia do tratamento da información e competencia dixital consiste en dispoñer de habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar información, e para transformala en coñecemento. Incorpora diferentes habilidades, que van desde o acceso á información ata a súa transmisión en distintos soportes, incluíndo a utilización das tecnoloxías da información e da comunicación como elemento esencial para informarse, aprender e comunicarse.

A competencia social e cidadá fai posible comprender a realidade social na que se vive, cooperar, convivir e exercer a cidadanía democrática nunha sociedade plural, así como comprometerse a contribuír á súa mellora.

A competencia cultural e artística supón coñecer, comprender, apreciar e valorar criticamente as manifestacións culturais, artísticas e deportivas, utilízalas como fonte de enriquecemento e gozo e considéralas como parte do patrimonio dos pobos.

A competencia para aprender a aprender implica dispoñer de habilidades para iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continuar aprendendo de xeito cada vez máis eficaz e autónomo de acordo cos propios obxectivos e necesidades e ao longo de toda a vida.

A competencia autonomía e iniciativa persoal refírese, por unha banda, á adquisición da consciencia e aplicación dun conxunto de valores e actitudes persoais relacionadas entre si, como a responsabilidade, a perseveranza, o coñecemento de si mesmo e a autoestima, a creatividade, a autocrítica, o control emocional, a capacidade de elixir, de calcular riscos e de afrontar os

problemas, así como a capacidade de demorar a necesidade de satisfacción inmediata, de aprender dos erros e de asumir riscos.

Os tres ámbitos nos que se integran os coñecementos nesta etapa da educación básica das persoas adultas (Comunicación, Matemático e da Natureza e da sociedade) oriéntanse á consecución dos obxectivos xerais e das competencias básicas da etapa, sen que exista unha relación unívoca entre a súa ensinanza e o desenvolvemento de certas competencias. Aínda que cada ámbito estea máis naturalmente conectado co logro dalgunha ou dalgunhas competencias (por exemplo, o ámbito da comunicación e a competencia en comunicación lingüística), todos colaboran solidariamente ao logro delas.

NIVEL I

As ensinanzas correspondentes ao nivel I das ensinanzas básicas iniciais deben permitir á persoa adulta adquirir técnicas de lecto-escritura e cálculo e información sobre o seu contorno que lle faciliten a comprensión lingüística e matemática suficiente para satisfacer as necesidades que se lle presenten na vida cotiá e para comprender a realidade na que vive.

Estas ensinanzas están dirixidas a:

- Promover a inserción social das persoas adultas, moi especialmente das pertencentes a grupos con risco de exclusión social e daquelas que, procedentes doutras países, necesitan estas aprendizaxes para a súa integración social e laboral.
- Facilitar o proceso de interpretación e transformación da realidade máis próxima.
- Favorecer a comprensión dos cambios que se producen no mundo actual e a adaptación aos mesmos.
- Elevar o nivel de autoestima e de confianza en si mesmo, para construír expectativas positivas sobre as posibilidades de autoaprendizaxe e progreso nos planos persoal, laboral e profesional e desenvolver niveis de maior autonomía.
- Permitir o acceso a novas aprendizaxes e tecnoloxías que faciliten a integración no medio social, cultural e laboral.
- Fomentar a valoración positiva das institucións democráticas e a participación activa nelas.

Obxectivos

Os obxectivos xerais que se detallan a continuación están referidos a aspectos básicos relacionados coa lingua galega e castelá, coas matemáticas e o coñecemento do medio social e natural:

1. Respetar e valorar todas as manifestacións da nosa herdanza cultural, especialmente as que teñen que ver co uso e normalización da lingua galega.
2. Coñecer as técnicas instrumentais básicas da linguaxe oral e escrita.

3. Desenvolver actitudes de respecto e valoración positiva das peculiaridades propias da fala como un valor da cultura popular e o desexo de corrixir posibles erros léxicos, sintácticos, etc..
4. Comprender e expresar mensaxes orais e escritos sinxelos, relacionados coas necesidades persoais e sociais, que nacen do contorno inmediato, e aplicar a comprensión dos mesmos a novas situacións de aprendizaxe.
5. Ler comprensivamente textos sinxelos con fluidez, valorando a lectura como fonte de información, autonomía e pracer.
6. Escribir textos sinxelos de maneira autónoma seguindo as normas convencionais dos escritos.
7. Utilizar recursos expresivos elementais na redacción de textos escritos relacionados coa experiencia propia e coa realidade máis coñecida.
8. Interpretar e cubrir documentos e impresos usuais na vida cotiá.
9. Coñecer o significado das palabras e expresións de linguas estranxeiras máis usadas no noso contexto.
10. Identificar, utilizar e valorar os elementos fundamentais integrantes do ordenador persoal e utilízalo para escribir palabras e frases sinxelas e outras funcións habituais.
11. Ler e escribir as cantidades numéricas máis utilizadas que permitan a mellor actuación da persoa nas situacións diarias.
12. Iniciar a mecanización das operacións matemáticas sinxelas con números naturais que permitan a resolución de situacións relacionadas coas necesidades básicas da vida cotiá, utilizando especialmente o cálculo mental.
13. Identificar as formas xeométricas máis elementais.
14. Coñecer e utilizar en contextos reais sinxelos as unidades de medida máis usuais: de horario, calendario, lonxitude e capacidade.
15. Identificar e interpretar adecuadamente os signos e símbolos máis usuais utilizados a cotío en aparatos técnicos, edificios, rúas, etc..
16. Utilizar e apreciar os coñecementos matemáticos para interpretar, valorar e producir mensaxes relacionados coa vida cotiá.
17. Manexar os aspectos básicos dos recursos técnicos habituais na sociedade actual: teléfonos móbiles e de cabinas, caixeiro automático, calculadora, etc.
18. Participar en actividades grupais adoptando un comportamento construtivo, responsable e solidario, valorando as achegas propias e alleas en función de obxectivos comúns e respectando os principios básicos da vida democrática.
19. Coñecer e situar as institucións públicas e privadas que teñen unha maior incidencia na súa vida.

20. Coñecer os costumes, tradicións e formas culturais, tanto propias como alleas, do medio social máis próximo, mostrando actitudes de respecto e tolerancia fronte a persoas e actitudes doutras culturas.
21. Diferenciar e situar adecuadamente diferentes espazos: barrio, localidade, concello, comunidade autónoma, país.
22. Distinguir as administracións que compoñen a estrutura organizativa española (concello, deputación, comunidade autónoma, estado), as relacións que mantemos con elas e servizos que nos prestan.
23. Utilizar sistemas sinxelos de representación do medio natural e social.
24. Coñecer as características fundamentais dos medios de comunicación social: prensa, radio, televisión.
25. Valorar as vantaxes e inconvenientes dos diferentes medios de transporte: utilización, alternativas, custos, impacto ambiental.
26. Coñecer aspectos fundamentais do corpo humano que permitan desenvolver hábitos de saúde e coidado corporal, mostrando unha actitude de aceptación e respecto polas diferenzas individuais (idade, sexo, características físicas propias, personalidade...)
27. Identificar a intervención humana no medio natural e social, adoptando actitudes compatibles coa defensa e a recuperación do seu equilibrio e coa conservación do patrimonio cultural.

Orientacións metodolóxicas

Os presupostos metodolóxicos das ensinanzas de nivel I ou de alfabetización terán en conta de maneira moi especial a heteroxeneidade do colectivo de persoas adultas que acceden a este nivel. Isto permitirá atender a diversidade de situacións de acceso dende a perspectiva educativa e as realidades e características individuais. En toda a educación de persoas adultas, pero dunha maneira especialmente significativa neste nivel, as bases metodolóxicas serán abertas, flexibles, diversificadas e individualizadas, para contribuír ao logro das capacidades requiridas para este nivel.

O proceso educativo no nivel I ou de alfabetización desenvolverase dende a perspectiva da experiencia máis inmediata á persoa adulta.

Os contidos organizaranse en torno a eixes temáticos, baseados nas características, necesidades e intereses das persoas adultas, e abordaranse dende a perspectiva da expresión lingüística, matemática e dos aspectos relacionados co medio natural e social.

A globalización é o principio metodolóxico que debe rexer o proceso de alfabetización. Todos os coñecementos, habilidades e destrezas desenvolveranse dende esa perspectiva. Así, a persoa adulta terá a oportunidade de partir de situacións moi próximas á súa vida e de relacionar en torno a ela todos os contidos que se lle propoñan.

A participación é un criterio metodolóxico imprescindible no proceso de alfabetización. A persoa adulta ha de ter unha intervención activa no proceso individual de formación e dentro do grupo ao que se dirixe dito proceso formativo.

A participación e a toma activa de decisións axudará a persoa adulta a lograr a seguridade que nace de coñecer activamente as metas a alcanzar, o proceso a seguir, conseguindo unha maior implicación en todas as etapas da súa formación.

Igualmente, o criterio de funcionalidade e de utilidade inmediata dos contidos que se lle ofrecen deben estar presentes en todo o proceso para favorecer o reforzo da motivación e dificultar o abandono.

As dificultades coas técnicas básicas da lectoescritura e do manexo dos números son vividas con frecuencia polas persoas adultas como unha carencia fundamental que impiden a súa normal integración na sociedade e que as relega a unha situación de illamento e de desfavorecemento social. Isto trae consigo frecuentemente unha baixa notable da autoestima e mesmo a interiorización desa situación con sentimentos de culpabilidade e autodesprezo. A metodoloxía utilizada con estas persoas debe favorecer as interaccións que acrecenten a autoestima e a clarificación de sentimentos.

Destas liñas metodolóxicas fundamentais nacerá a aprendizaxe significativa, como motor que vai dotando de sentido todo o traballo que realiza a persoa adulta, motivándoa a superar con éxito situacións novas e dar solución a novos problemas. Así, todo o proceso de ensinanza neste nivel orientarase a favorecer a auténtica interiorización e comprensión dos contidos ofrecidos nos diferentes campos de coñecemento, que poñerán as bases para un proceso permanente de autoaprendizaxe. É fundamental que, dende o primeiro momento, as persoas adultas poñan en práctica conscientemente as secuencias de procedementos que se utilizan para aprender, manexar, dirixir e controlar a propia aprendizaxe en diferentes contextos.

A alfabetización é sempre un proceso de reflexión sobre a lingua, que permite codificar o que previamente se utiliza como lingua de expresión a nivel oral. Neste sentido, é importante a consolidación das habilidades de expresión oral antes do comezo do proceso de alfabetización. A interacción na aula deberá deixar claros os elementos de coincidencia e diferenza entre as dúas linguas oficiais de Galicia. Isto ten especial relevancia na nosa comunidade á hora de escoller a

lingua na que se vai realizar a primeira etapa dese proceso de alfabetización, que deberá ser sempre a lingua que a persoa adulta utilice habitualmente como vehículo de comunicación.

Este aspecto ten tamén especial relevancia para as persoas que proceden doutros países e culturas e que demandan ensinanzas iniciais de alfabetización. Hai que distinguir entre as persoas que xa foron alfabetizadas na súa propia lingua e as que non o foron. As primeiras demandan a aprendizaxe do galego ou do castelán como lingua de integración na nova sociedade na que viven; as segundas demandan a aprendizaxe da lingua e a alfabetización simultaneamente, o que exige unha metodoloxía específica. En calquera caso, a comunicación oral debe ser sempre o punto de partida de todo o proceso de reflexión sobre a lingua escrita.

Criterios de avaliación

Os criterios de avaliación que se propoñen están orientados a valorar o grao de consecución dos obxectivos xerais relacionados co desenvolvemento de capacidades do nivel I. Deben servir de orientación á persoa adulta que seguira o proceso formativo deste nivel ou que acceda por primeira vez ao centro á hora de establecer a posibilidade de acceder ao nivel II das ensinanzas de persoas adultas.

Os criterios de avaliación son:

1. Producir mensaxes orais sobre temas coñecidos nos que se presenten de xeito organizado feitos, ideas ou vivencias, empregando as palabras adecuadas e pronunciándoas correctamente.
2. Ler comprensivamente textos escritos moi sinxelos, estruturados en frases curtas, superando titubeos, repeticións ou saltos de palabras.
3. Identificar textos escritos co mesmo contido e con diferentes tipos de letra.
4. Elaborar textos escritos moi sinxelos, construíndo correctamente as frases para expresar con coherencia e claridade ideas, feitos e vivencias e seguindo as normas convencionais da escritura: tamaño regular das letras, tendencia á liña recta en papel non pautado, espazos interlineais regulares e uso das marxes.
5. Ler e cubrir correctamente os documentos máis utilizados na vida cotiá: solicitude do DNI, impreso de carta certificada, solicitude de certificación en concello, recibo de caixeiro automático, impreso de matrícula en centro escolar.
6. Identificar e coñecer o significado das palabras procedentes de linguas estranxeiras, especialmente do inglés, máis utilizadas en contextos reais (aparells, tráfico, edificios, medios de comunicación...)
7. Ler e escribir números naturais con fluidez.

8. Resolver problemas moi sinxelos relacionados co contorno máis próximo aplicando as operacións de suma, resta e multiplicación, contrastando o resultado coa anticipación dunha solución razoable.
9. Utilizar adecuadamente os signos propios das operacións matemáticas: igual, maior/menor que, máis, menos, por.
10. Utilizar máquinas calculadoras para realizar as operacións aritméticas fundamentais. Identificar o valor das moedas e billetes de euro, e expresar unha mesma cantidade de diñeiro mediante diferentes combinacións de billetes e /ou moedas.
11. Recoñecer e establecer as diferenzas entre as formas xeométricas máis elementais.
12. Utilizar as medidas máis frecuentes en situacións da vida cotiá: de horario, calendario, lonxitude, capacidade.
13. Manexar o caixeiro automático para as funcións básicas de sacar cartos ou obter un saldo, e o teléfono público e móbil para facer e recibir chamadas.
14. Distinguir e utilizar basicamente os elementos fundamentais do ordenador: teclado, rato, CD, DVD, unidades de memoria extraíbles e impresora.
15. Utilizar o ordenador para algunhas funcións básicas: abrir arquivos, escribir e imprimir palabras e frases sinxelas e conectarse a Internet.
16. Identificar as institucións públicas e privadas máis habituais para facer xestións persoais e resolver problemas (concello, centro de saúde, entidade bancaria, etc.)
17. Interpretar adecuadamente e utilizar para fins prácticos os signos e símbolos máis usados en aparellos, edificios e rúas: signos de funcionar, pausa, parada, etc. en electrodomésticos; de entrada, saída, escaleiras, prohibido, etc. en edificios; de farmacia, hotel, etc. na cidade; etc.
18. Recoller información sobre diferentes manifestacións culturais (usos, costumes, tradicións...) manifestando respecto e apoio á interculturalidade.
19. Utilizar as nocións espaciais máis elementais para situarse, localizar ou describir a posición de obxectos en espazos delimitados.
20. Determinar a incidencia sobre a saúde dalgúns hábitos de alimentación, hixiene e descanso.
21. Utilizar planos e mapas sinxelos que representen espazos coñecidos para orientarse e desprazarse.
22. Identificar, a partir de exemplos da vida diaria, a utilización dos recursos naturais, sinalando as vantaxes e inconvenientes derivados do seu uso.
23. Describir os diferentes medios empregados na prensa, na radio e na televisión para presentar mensaxes.

24. Comparar a utilización dos medios de transporte usando, dunha maneira intuitiva, indicadores de custo, comodidade, rapidez, seguridade, influencia sobre o medio ambiente, etc... para decidir a conveniencia de utilizar uns ou outros.

NIVEL II

Orientacións metodolóxicas

O nivel II, ou de consolidación de coñecementos e técnicas instrumentais, está orientado a que a persoa adulta desenvolva habilidades, técnicas, métodos e estratexias de aprendizaxe. Nese sentido, ha de ter unha gran importancia a utilización consciente das técnicas e procedementos que se utilizan para buscar e organizar a información e, en xeral, para manexar e controlar a propia aprendizaxe en diferentes contextos. Baséase no “aprender a facer” e na capacidade de transferencia, é dicir, saber aplicar o aprendido a situacións diferentes. Por iso dáse máis importancia ás destrezas e aos procedementos que aos contidos de carácter conceptual.

Algúns dos aspectos sinalados no apartado de *Orientacións metodolóxicas* do nivel I teñen perfecta validez para este segundo nivel. A consideración permanente da heteroxeneidade do colectivo ao que hai que atender, a referencia constante á experiencia e necesidades inmediatas das persoas adultas, a participación activa como criterio metodolóxico, a consideración dos aspectos específicos que hai que ter en conta na atención das persoas procedentes doutros países ou culturas, etc. son reflexións que han de estar sempre presentes no proceso de ensinanza e aprendizaxe das persoas que seguen este nivel II de educación básica de adultos.

O currículo deste nivel organízase en tres módulos globalizados de duración trimestral, nos que se integran os contidos correspondentes aos ámbitos de Comunicación, de Matemáticas e da Natureza e da sociedade. Eses contidos gardarán unha secuencia lóxica de acordo co seu grao de complexidade, polo que hai que facer compatible esa secuenciación co tratamento xeral e integrado en módulos globalizados. Nese sentido, adquire unha importancia crucial que todas as accións de ensinanza aprendizaxe desenvolvidas neste nivel estean intimamente coordinadas e respondan a un deseño e programación coherentes.

O desenvolvemento dos módulos realízase en torno a un eixe e dende unha perspectiva globalizadora, sendo o ámbito da Natureza e Sociedade o que será o fío condutor de todos os contidos na configuración dos tres módulos.

Procurarase utilizar con frecuencia textos periodísticos, materiais doutros medios de comunicación e todo tipo de textos usados na vida real (folletos de publicidade, anuncios escritos, impresos oficiais, cartas de todo tipo de entidades, etc..). Todo este material permite un coñecemento moi directo do medio, ofrece modelos de escritura, promove a reflexión e a actitude crítica e fomenta o hábito da lectura. Igualmente, deben ter unha presenza significativa neste

nivel a aprendizaxe de habilidades relacionadas co uso dos medios técnicos que xa son parte da nosa vida: o ordenador persoal, o teléfono, as calculadoras, os caixeiros automáticos, etc.

A secuencia dos contidos correspondentes ao ámbito da comunicación atenderá ao uso da lingua en situacións reais de comunicación oral e escrita e á reflexión sobre a propia lingua como medio para mellorar a comprensión e expresión en situacións reais de comunicación. Os contidos que se especifican neste ámbito fan referencia ás dúas linguas oficiais de Galicia, o galego e o castelán. Nas dúas haberá que lograr en igual medida as capacidades formuladas nos obxectivos xerais.

Nos tres módulos, no apartado correspondente ao ámbito de comunicación, inclúense tamén contidos relativos á lingua estranxeira, que deberán introducirse na práctica real das aulas na medida en que a madurez da aprendizaxe das persoas adultas implicadas o permita.

O tratamento dos contidos ha de ser cíclico. A maior parte deles tratarase nos tres módulos con distinto grao de amplitude e profundidade, camiñando dende o máis sinxelo e concreto ao máis complexo e abstracto. Cando non sexa imprescindible seguir unha orde estrita na secuencia dalgúns contidos, introducíranse segundo as necesidades dos temas que se estean abordando.

Na área de matemáticas, a selección e secuencia dos contidos fíxose atendendo a estes criterios: a propia xerarquía deses contidos, os coñecementos previos que se lle supoñen ao alumnado e as necesidades que xorden dos temas abordados. Nalgúns casos, a orde non está previamente establecida (por exemplo, á hora de incluír as unidades de lonxitude, capacidade ou masa no sistema métrico) e escollérase a máis axeitada atendendo a criterios pedagóxicos. En calquera caso, algúns contidos como o cálculo mental ou a estimación de resultados estarán presentes en todos os módulos.

Obxectivos xerais

As capacidades que se pretenden desenvolver neste nivel están contidas nos seguintes obxectivos:

1. Desenvolver actitudes que axuden a persoa adulta a mellorar a súa valoración persoal e a confianza en si mesma.
2. Mostrar actitudes de respecto e tolerancia fronte a persoas e costumes doutros medios ou culturas, valorando a interculturalidade.
3. Adquirir as técnicas, destrezas e procedementos que lle axuden a desenvolverse con autonomía e comprender a realidade na que vive.
4. Desenvolver actitudes que lle faciliten a participación nos ámbitos familiar, laboral e social, especialmente actitudes de tolerancia, comprensión e solidariedade, aceptando as regras e normas que democraticamente se establezan, respectando os puntos de vista diferentes e asumindo as responsabilidades que correspondan.

5. Comprender e producir mensaxes orais e escritas en castelán e galego, atendendo a diferentes situacións e contextos.
6. Desenvolver o interese pola aprendizaxe dunha lingua estranxeira, mostrando curiosidade e respecto polos seus falantes e a súa cultura.
7. Comprender mensaxes orais e escritas moi sinxelas nesa lingua estranxeira.
8. Comunicarse a través dos medios de expresión matemática e visual, desenvolvendo o sentido lóxico, a sensibilidade estética, as actitudes creativas e o sentido crítico.
9. Atopar respostas satisfactorias ás necesidades máis básicas.
10. Na resolución de problemas, utilizar os procedementos oportunos para obter a información pertinente, representala mediante os códigos axeitados e ter en conta as condicións necesarias para a súa solución.
11. Comprender e establecer relacións entre feitos e fenómenos do contorno natural e social e contribuír activamente, cada un dentro do seu ámbito de actuación, á defensa, conservación e mellora do medio ambiente.
12. Desenvolver hábitos que beneficien a saúde, tanto individual como colectiva, e valorar as repercusións de determinadas condutas sobre a saúde e a calidade de vida.
13. Utilizar e valorar os diferentes medios técnicos habituais, especialmente o ordenador persoal, como un medio útil para diferentes finalidades prácticas: escribir textos sinxelos e outras funcións habituais.

Contidos

Os contidos dos tres ámbitos de coñecemento organízanse de maneira globalizada en tres módulos, atendendo aos criterios expostos anteriormente. Os títulos destes tres módulos son:

1. A Terra, unha casa que coidar.
2. O mundo do traballo.
3. A vida en comunidade.

MÓDULO 1: A TERRA, UNHA CASA QUE COIDAR

Contidos

Ámbito da natureza e da sociedade

- A Terra, un planeta do sistema solar.
- O medio físico: aire, solo, auga.
- O tempo e as alteracións climáticas.
- Elementos que configuran a paisaxe natural.
- Características básicas e funcións dos seres vivos.
- Diferenzas entre animais e plantas. A fotosíntese.

- Dieta equilibrada e outros hábitos saudables.
- Ecosistemas. Cadeas alimentarias.
- A paisaxe natural de Galicia.
- Actividades humanas que inflúen negativamente no medio ambiente: contaminación do aire, auga e solo.
- Taxa de natalidade e esperanza de vida.
- Desigualdade demográfica no mundo.
- Movementos migratorios.
- Utilización dos medios de comunicación social para a información, a análise e a sistematización dos contidos do ámbito da natureza e da sociedade.
- Recollida e sistematización de informacións distintas sobre o medio ambiente.
- Uso de técnicas de orientación por observación de elementos do medio físico.
- Utilización dos coñecementos básicos sobre os elementos físicos e os seres vivos e as súas interaccións para comprender mellor o medio natural.
- Interpretación de mapas do tempo e datos de gráficas climáticas sinxelas.
- Recoñecemento das plantas verdes como seres vivos que elaboran, consumen e almacenan alimentos.
- Interpretación e elaboración de cadeas alimentarias sinxelas.
- Interpretación de pirámides de poboación moi sinxelas.
- Recoñecemento das diferentes paisaxes de Galicia e particularmente das do contorno próximo ao centro.
- Recoñecemento e interpretación da desigual distribución da poboación no mundo e das posibles causas que provocan esas desigualdades.
- Recoñecemento de hábitos saudables básicos: dieta equilibrada, exercicio moderado, precaucións nas relacións sexuais.
- Sensibilidade e respecto polo medio ambiente natural.
- Valoración da necesidade da conservación ou restauración do equilibrio ecolóxico.
- Desenvolvemento de hábitos e actitudes que favorezan a saúde individual e colectiva.
- Valoración da importancia que ten para a saúde unha dieta equilibrada, o exercicio físico axeitado, as precaucións nas relacións sexuais, as revisións médicas periódicas...
- Valoración dos movementos migratorios como unha necesidade derivada da desigual distribución da poboación e dos recursos no mundo.
- Valoración e respecto pola interculturalidade.

Ámbito da comunicación

- Características da comunicación: tipo de interlocutores, momento e lugar da comunicación.
- Elementos lingüísticos e non lingüísticos da comunicación oral: pronunciación, ritmo, entoación...
- Diversidade de textos na comunicación oral e escrita: notas, folletos, cartas, anuncios, refráns, prensa escrita, poemas, novelas...
- Técnicas de comprensión lectora, ideas principais e secundarias, subliñado.
- Os medios de comunicación: variedade e características.
- A biblioteca: busca de información e lecer.
- O ordenador como instrumento útil para a escritura e a comunicación.
- O nome, o adxectivo e os determinantes. Xénero e número. Concordancia.
- O abecedario e a orde alfabética
- Prefixos e sufixos máis usuais. Familias léxicas e siglas.
- Ortografía: as maiúsculas, uso de *br*, *bl.*, *mp*, *mb*, discriminación de *ca*, *co*, *cu*, *que*, *qui*.
- Signos de puntuación: o punto, a coma.
- Abreviaturas máis comúns e a súa ortografía.
- Recoñecemento dos elementos que interveñen na comunicación.
- Participación en conversacións e diálogos sobre os temas tratados no módulo de xeito construtivo, respectando as normas que fan posible a comunicación en grupo.
- Recollida, memorización e recitación de textos poéticos breves e de ditos, refráns e outras locucións populares.
- Comprensión de textos escritos sinxelos de distinto tipo: folletos, recibos, poemas, refráns, fragmentos literarios.
- Lectura fluída de textos sinxelos.
- Corrección dos erros de dicción.
- Lectura e comentario de noticias de prensa. Comentario de programas de radio e televisión.
- Lectura de símbolos e gráficos moi usuais, e de imaxes relacionadas cos temas do módulo.
- Recoñecemento e uso correcto das abreviaturas máis comúns.
- Producción de textos sinxelos (notas, recados, noticias cartas...) presentando de forma organizada os feitos, as ideas ou vivencias de acordo coa estrutura textual correspondente e empregando procedementos de cohesión e coherencia.
- Desenvolvemento dun tema a partir dun esquema ou un enunciado, e esquematización dun texto narrativo.
- Iniciación no uso dun procesador de textos para escribir, conservar e imprimir textos sinxelos no ordenador.

- Iniciación no uso do ordenador para outras funcións básicas: acceso a Internet, correo electrónico e buscadores.
- Utilización de recursos na biblioteca da aula, do centro e pública.
- Iniciación na técnica do subliñado.
- Consulta do dicionario para resolver dúbidas de significado ou de ortografía.
- Consulta da guía telefónica para localizar os números de abonados.
- Observación das regularidades ortográficas e morfolóxicas estudadas no módulo.
- Comprensión e produción de palabras formadas con prefixos e sufixos.
- Interese e gusto por participar en situacións de comunicación oral.
- Valoración dos elementos culturais tradicionais da comunidade que se transmiten nos textos orais.
- Valoración da importancia da linguaxe oral e escrita como instrumento para satisfacer as necesidades de comunicación, especialmente no relacionado cos medios de comunicación.
- Actitude crítica ante o uso da lingua que supón algún tipo de discriminación: sexual, social, racial.
- Valoración da lectura e da escritura como fontes de pracer e diversión.
- Aceptación e respecto das normas propias da escritura, da claridade, da limpeza e da orde nos escritos.
- Valoración da importancia do dominio da orde alfabética para manexar con facilidade o dicionario e a guía de teléfonos.
- Valoración da informática como un instrumento útil ao servizo da información e da comunicación.
- Valoración do uso da biblioteca.

Ámbito da comunicación: lingua estranxeira

- Vocabulario básico relacionado co módulo.
- Escoita de palabras e frases moi sinxelas, de uso habitual.
- Identificarse e presentarse.
- Escritura de palabras e frases moi sinxelas.

Ámbito de matemáticas

- Números naturais e sistema de numeración decimal.
- Operacións de suma, resta, multiplicación, división e algoritmos.
- Necesidade e funcións da medición.
- Unidades tradicionais de medida.
- Sistema Métrico Decimal: unidades de lonxitude e masa.

- Representacións gráficas sinxelas.
- Lectura, escritura e ordenación de números naturais.
- Sumar, restar, multiplicar e dividir números naturais, aplicando o algoritmo correspondente.
- Uso do cálculo mental e da calculadora para resolver as operacións estudadas no módulo.
- Resolución de problemas tomados da vida cotiá nos que haxa que aplicar as operacións básicas.
- Utilizar estratexias persoais para facer estimacións de resultados e valoración de se eses resultados son razoables ou non.
- Toma de decisións sobre as unidades e instrumentos de medidas máis axeitados en cada situación concreta.
- Uso adecuado de instrumentos de medida usuais na vida cotiá: o termómetro clínico, a regra e a cinta métrica, a balanza.
- Expresión verbal do proceso seguido e da estratexia seguida na medición.
- Interpretación de gráficas sinxelas.
- Interese polas informacións de carácter numérico, apreciando a utilidade das matemáticas na vida cotiá.
- Valoración da importancia das operacións numéricas básicas e das medicións na vida cotiá, tanto no uso das medidas oficiais como das tradicionais.
- Valoración da importancia da elaboración e uso de estratexias persoais de cálculo mental e resolución de problemas.
- Confianza nas propias capacidades para elaborar esas estratexias.
- Gusto pola presentación ordenada e clara dos cálculos e dos seus resultados.

Criterios de avaliación

1. Obter información concreta sobre feitos e fenómenos relacionados co módulo consultando imaxes, gráficas e símbolos.
2. Identificar a auga, o aire e o solo como elementos imprescindibles para satisfacer as necesidades básicas da vida humana e valorar a importancia de promover o uso racional dos recursos naturais.
3. Especificar as repercusións sobre a saúde individual e social dalgúns hábitos de alimentación, da conduta sexual, da hixiene e do descanso.
4. Identificar as partes e funcións principais dos seres vivos.
5. Recoñecer as diferentes paisaxes do seu contorno e de Galicia, comprendendo que son produto das relacións entre axentes físicos e biolóxicos, e destacando a especial relevancia da acción sobre eles dos grupos humanos.

6. Comprender e producir textos orais sinxelos (recados, narración de sucesos reais, participación en conversacións...) expresándose con propiedade e utilizando o léxico adecuado.
7. Comprender e utilizar o vocabulario máis usual utilizado no módulo.
8. Ler textos sinxelos relacionados co módulo con fluidez, empregando a pronunciación, o ritmo, e a entoación adecuadas.
9. Elaborar e comprender textos escritos sinxelos (notas, cartas, tarxetas postais, descrições sinxelas), respectando as normas ortográficas traballadas no módulo e utilizando un vocabulario axeitado.
10. Identificar en textos sinxelos de uso habitual os elementos básicos da oración simple, o nome, determinante e adxectivo, recoñecendo xénero e número; as abreviaturas máis comúns; os prefixos e sufixos incluídos no módulo.
11. Empregar o dicionario para resolver dúbidas de ortografía e comprensión de textos.
12. Ler, escribir e ordenar números naturais, interpretando o valor posicional de cada unha das cifras.
13. Resolver problemas sinxelos da vida cotiá aplicando estratexias persoais de resolución e aplicando as operacións básicas estudadas.
14. Realizar mentalmente cálculos numéricos sinxelos utilizando a numeración e as operacións básicas estudadas.
15. Realizar estimacións de medida escollendo as unidades e instrumentos máis axeitados, de acordo coa natureza e a cantidade que se quere medir.
16. Expresar con precisión medidas de lonxitude e capacidade, utilizando as unidades máis adecuadas á magnitude que se mide.

MÓDULO II: O MUNDO DO TRABALLO

Contidos

Ámbito da natureza e da sociedade

- Diversidade de fontes de enerxía e o seu aproveitamento. Enerxías renovables e non renovables: carbón, petróleo, uranio, sol, auga, vento.
- A transformación das materias primas na industria grazas á enerxía, ás máquinas e ao traballo humano.
- O aforro enerxético.
- Sectores da produción.
- Medios de transporte e redes.
- Diversidade de traballos e profesións, poboación activa e paro.
- O traballo doméstico: reparto de responsabilidades.

- Seguridade e hixiene no traballo: medidas preventivas ante os accidentes, enfermidades profesionais máis comúns.
- Dereitos e deberes dos traballadores: xornada laboral, salario e vacacións, contratos laborais máis usuais...
- Técnicas básicas de busca de emprego.
- O etiquetado dos produtos máis usuais: composición, data de caducidade, precaucións para o consumo...
- Uso e manexo de técnicas sinxelas de recollida e interpretación de datos: entrevista, enquisa...
- Recollida de información e identificación dos distintos tipos de enerxía usada no seu contorno para o funcionamento das máquinas e aparatos máis usuais na vida cotiá.
- Planificación e proposta de medidas que contribúen ao aforro de enerxía.
- Análise dos distintos sectores de produción a través da recollida de datos do seu contorno.
- Observación e interpretación de planos sinxelos, mapa de carreteras básicos, sinais informativos e paneis horarios.
- Interpretación de gráficas sinxelas con datos sobre o traballo e as profesións máis comúns.
- Recoñecemento dos problemas sociais e laborais máis importantes do contorno, considerando causas e consecuencias: paro, economía somerxida, discriminación da muller...
- Interpretación crítica da información proporcionada por diferentes medios (televisión, radio, prensa) sobre os problemas do mundo laboral.
- Observación e rexistro das informacións básicas que inclúen as etiquetas dos produtos máis usuais.
- Crítica das mensaxes publicitarias sobre os produtos de consumo masivo: comparación entre a publicidade e a realidade.
- Sensibilidade cara á necesidade dun uso racional da enerxía e do aforro enerxético.
- Liberdade e racionalidade ante o consumo de bens e uso dos servizos.
- Valoración da axuda que as máquinas e o desenvolvemento tecnolóxico supoñen para o ser humano.
- Recoñecemento do valor e da función social do traballo doméstico.
- Respecto, na utilización dos medios de transporte, polas normas de seguridade, coidado e conservación.
- Valoración de hábitos e actitudes que favorecen a saúde: seguridade e hixiene no traballo.
- Respecto polas regras establecidas polo grupo e as decisións adoptadas, considerando o diálogo como o camiño democrático para a superación das diferenzas e dos conflitos.

-Responsabilidade no exercicio dos deberes e dereitos que lle corresponden como membro de grupo no centro de adultos, no traballo e nas asociacións.

Ámbito da comunicación

-Distintas situacións de comunicación e formas adecuadas a cada unha delas.

-Medios de comunicación: información e opinións sobre o mundo do traballo.

-O ordenador como instrumento útil para a escritura e a comunicación.

-Vocabulario básico do módulo.

-Diversidade de textos: prácticos (receitas, prospectos, instrucións, etiquetas, recibos, anuncios por palabras, ofertas de emprego...), literarios, etc.

-A estrutura propia dos diferentes textos. A carta.

-O resumo de textos sinxelos.

-Ortografía do texto: ordenación en parágrafos.

-Léxico: as siglas máis comúns (institucións, partidos políticos, sindicatos, servizos...), prefixos (híper-, súper-, des.-, ex-, re-...) e sufixos (-ble, -ción, -itis/-ite)

-Palabras compostas.

-Sinonimia e antonimia.

-Os pronomes persoais. Outros pronomes moi usuais.

-Discriminación de *za, zo, ce, ci*; uso de *r, rr*; singular *-z*, plural *-ces*; singular *-d*, plural *-des*; *h* en palabras castelás que comezan por *hie-, hue-*; o grupo *-nh* en galego.

-Signos de puntuación: os dous puntos, o punto e coma, puntos suspensivos, parénteses.

-Participación reflexiva en conversacións e debates sobre temas do módulo, respectando as normas do grupo.

-Lectura en voz alta de textos relacionados co módulo, empregando a pronuncia, entoación e ritmo adecuados.

-Uso dos medios de comunicación para localizar e interpretar axeitadamente informacións relacionadas co mundo do traballo.

-Iniciación no coñecemento das fontes de información escrita (biblioteca, folletos informativos, guías de teléfono...)

-Comprensión e produción de instrucións, explicacións e reclamacións sinxelas, sinalando as ideas fundamentais de cada un.

-Iniciación no uso dun procesador de textos para escribir, conservar e imprimir textos sinxelos no ordenador.

-Uso dalgunhas técnicas sinxelas para buscar e expresar a información necesaria: notas, listas, subliñados, resumos sinxelos.

- Interpretación e enchido de impresos, cuestionarios e formularios sinxelos relacionados coa vida cotiá (DNI, documento da seguridade social, solicitude de emprego...)
- Interpretación de símbolos, imaxes e gráficos sinxelos (sinale de tráfico, planos..)
- Técnicas sinxelas de ampliación de léxico: prefixos, sufixos e palabras compostas.
- Recoñecemento nos textos escritos das distintas clases de palabras estudadas e exploración das mesmas realizando transformacións.
- Observación de regularidades ortográficas e respecto das regras ortográficas nos escritos producidos.
- Valoración da lingua como medio para satisfacer as necesidades de comunicación.
- Actitude crítica ante temas e expresións que denoten discriminación sexual, racial, ou social.
- Respecto polas normas básicas da lingua.
- Interese polo uso de bibliotecas e polas normas que rexen a súa utilización.
- Valoración da lectura como fonte de pracer, diversión e coñecemento.
- Recoñecemento da importancia que ten a redacción e presentación adecuada dos textos escritos (organización das ideas, vocabulario adecuado, recursos tipográficos...)

Ámbito da comunicación: lingua estranxeira

- Vocabulario básico relacionado co módulo.
- Escoita de palabras e frases moi sinxelas, de uso habitual.
- Saudar e despedirse.
- Escritura de palabras e frases moi sinxelas.

Ámbito das Matemáticas

- Introdución aos números fraccionarios.
- Os números decimais como caso específico dos números fraccionarios.
- Operacións básicas con decimais (non con divisores decimais).
- Unidades de lonxitude, masa e capacidade.
- Transformación de unidades de medida noutras da mesma magnitude.
- A escala.
- Tanto por cento.
- Mapas e planos sinxelos.
- Formas planas: triángulo, rectángulo, cadrado, circunferencia.
- Interpretación, escritura e ordenación de números decimais que non teñan máis de dúas cifras decimais.
- Resolución de problemas da vida cotiá nos que sexa necesaria a aplicación de operacións básicas con números naturais e decimais .

- Utilización dalgunhas fraccións moi usadas nos cálculos habituais: $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$, $\frac{3}{4}$.
- Utilización dunha sistematización na resolución de problemas: comprensión, vocabulario, plan de resolución.
- Uso da calculadora para a resolución de problemas nos que interveñen números decimais ou hai que utilizar o tanto por cento.
- Utilización intuitiva en problemas sinxelos de tanto por cento.
- Recoñecemento dalgunhas figuras planas (triángulo, rectángulo, cadrado, circunferencia) e dalgúns dos seus elementos: ángulo, vértice, altura, base.
- Interpretación de mapas e planos sinxelos, valorando a importancia da escala.
- Interese pola elaboración e pola presentación coidadosa de formas xeométricas.
- Valoración da utilidade dos sistemas de representación espacial na vida cotiá.
- Valoración da utilidade da calculadora na vida cotiá para a realización de cálculos.

Crterios de avaliación

1. Obter información concreta sobre feitos a partir da consulta de imaxes, gráficos, planos e mapas.
2. Recoñecer os trazos máis significativos das principais actividades económicas, e asocialas aos sectores de produción.
3. Participar en actividades de grupo (na clase, nos órganos de goberno do centro...) respectando as normas de funcionamento, realizando as tarefas propostas e asumindo os dereitos e deberes que lle corresponden como membro do mesmo.
4. Mostrar actitudes de tolerancia e respecto cara a persoas e grupos de características diferentes á propia.
5. Comprender textos orais da súa vida cotiá: noticias, conversas, instrucións e explicacións.
6. Ler textos relacionados co módulo con fluidez, empregando a entoación, pronunciación e ritmo adecuados.
7. Comprender e elaborar textos escritos: instrucións, informes sinxelos, descrições, diálogos.
8. Utilizar notas, listas, guións, resumos, etc. para a organización das tarefas da vida diaria.
9. Identificar en textos de uso habitual as distintas clases de palabras, recoñecer o xénero e o número; identificar as siglas máis comúns e recoñecer as palabras nas que interveñen os prefixos e sufixos estudados.
10. Interpretar e cubrir impresos, fichas e documentos sinxelos habituais na vida da persoa adulta.
11. Respetar as normas ortográficas coñecidas na produción de textos e consultar cando xurdan dúbidas ortográficas.
12. Comprender e utilizar o vocabulario usual traballado no módulo.

13. Resumir as ideas principais de textos escritos de uso habitual.
14. Ler, escribir e ordenar números decimais, interpretando o valor de cada unha das cifras pola posición que ocupa.
15. Resolver problemas sinxelos da vida cotiá aplicando as operacións básicas con números naturais e decimais, aplicando estratexias persoais de solución.
16. Realizar estimacións de medidas, seleccionando as unidades e instrumentos máis axeitados, de acordo co tipo e coa cantidade da magnitude que se quere medir.
17. Expresar con precisión medidas de lonxitude, masa e capacidade, utilizando os múltiplos e submúltiplos máis usuais, e convertendo unhas unidades noutras cando sexa necesario.
18. Recoñecer en obxectos do contorno as formas xeométricas básicas e os seus elementos.

MÓDULO III: A VIDA EN COMUNIDADE

Contidos

Ámbito da natureza e da sociedade

- A perspectiva histórica: a historia persoal e familiar.
- A testemuña do pasado no contorno próximo.
- Os medios de comunicación de masas.
- Organización social e política: a localidade, a provincia, a comunidade autónoma, o Estado.
- A Constitución española e o Estatuto de Autonomía como normas fundamentais da convivencia.
- Galicia como comunidade autónoma. Os seus símbolos.
- A Unión Europea.
- Principais organismos internacionais.
- Recollida de información e realización dunha sinxela árbore familiar.
- Visita, no contorno inmediato do alumnado, a restos arqueolóxicos, edificios singulares, etc. que son testemuña do pasado.
- Utilización dos medios de comunicación como fonte de información para resolver todo tipo de problemas, incluídos os particulares.
- Mediante sinxelas entrevistas ou enquisas, investigar sobre o funcionamento do concello, do seu equipamento e da súa dotación de servizos.
- Mediante sinxelas entrevistas ou enquisas, investigar sobre a organización e o funcionamento da comunidade autónoma e do Estado.
- Interpretar sinxelos organigramas de funcionamento de entidades como o propio centro de adultos, o concello, etc.
- Utilización de planos e mapas para obter información, orientarse e desprazarse por lugares descoñecidos.

- Elaboración e interpretación de gráficos sinxelos.
- Adquisición de hábitos útiles para a realización de trámites burocráticos.
- Valorar a importancia das achegas dos nosos antepasados nos logros culturais que gozamos hoxe.
- Valorar criticamente a influencia que exercen sobre a sociedade os medios de comunicación: TV, radio, prensa.
- Valoración da Constitución Española e do Estatuto de Autonomía de Galicia como normas básicas que regulan a nosa convivencia.
- Respecto polas regras establecidas polo grupo e polas decisións adoptadas, considerando o diálogo como o camiño democrático para a superación das diferenzas e a solución dos conflitos.
- Responsabilidade no exercicio dos deberes e dereitos que lle corresponden como membro de grupo no centro de adultos, no traballo, nas asociacións.
- Sensibilidade ética e estética ante os programas de TV, coñecendo outras alternativas para a utilización do tempo libre.
- Liberdade e racionalidade ante o consumo de bens e uso dos servizos.

Ámbito da comunicación

- Tipos de textos dos medios de comunicación: noticias, artigos, entrevistas, documentais, anuncios publicitarios. Noticia e opinión.
- Fontes de información: libros de consulta, enciclopedias, medios de comunicación.
- O ordenador como instrumento útil para a escritura e a comunicación
- Vocabulario: siglas, prefixos (*tele-...*), sufixos (*-teca, -ista*).
- Palabras compostas (*radiotelevisión, audiovisual, radiotelégrafo,...*); palabras polisémicas; familias de palabras.
- Ortografía: b en verbos rematados en *-bir*, en tempos rematados en *-aba*; discriminación de *ha* e *a*; *haber* e *a ver*; acentuación gráfica de palabras agudas, graves e esdrúxulas.
- Ortografía: signos de entoación e interrogación, comiñas, a raia no diálogo.
- O verbo: variacións de persoa, número e tempo; o adverbio.
- A oración simple e os elementos necesarios para formala: suxeito e predicado
- Recoñecemento da diversidade lingüística en España a través dos medios de comunicación.
- Participación construtiva en conversacións, debates e coloquios, respectando as normas de intervención.
- Recoñecemento do tema dun programa radiofónico ou de televisión: sucesos, noticias, series, películas, publicidade.
- Recoñecemento no periódico das diferentes seccións que o integran.

- Comprensión de textos sinxelos nos medios de comunicación, resumindo as ideas principais e analizando aspectos sinxelos propios de cada un deles (estrutura, vocabulario, etc.)
- Uso de diferentes fontes de información de uso habitual: folletos, libros de consulta, medios de comunicación.
- Análise das estruturas propias dos textos estudados, incluíndo os elementos de cohesión: narración, narración con descrición e diálogo.
- Exploración das estruturas básicas da lingua (o texto, a oración, as palabras) realizando transformacións diversas e analizando as consecuencias dos cambios realizados.
- Producción de textos escritos sinxelos de diferente tipo, organizando as ideas de acordo co tipo de texto e empregando procedementos de cohesión.
- Comprensión e uso do vocabulario usual necesario para comunicarse na vida cotiá: sinónimos, antónimos, palabras polisémicas, frases feitas.
- Iniciación no uso dun procesador de textos para escribir, conservar e imprimir textos sinxelos no ordenador.
- Interese e respecto pola diversidade lingüística e cultural de España.
- Actitude crítica ante as mensaxes procedentes dos medios de comunicación social e da publicidade, mostrando especial sensibilidade ante os que supoñan discriminación racial, sexual ou social.
- Valoración da lingua escrita como medio de información e transmisión de cultura e como instrumento para planificar e realizar tarefas concretas.
- Aprecio pola calidade dos textos propios e alleos, recoñecendo a importancia da súa adecuación e corrección, e respecto polas normas ortográficas.
- Valoración da informática como un instrumento positivo ao servizo da información e da comunicación.

Ámbito da comunicación: lingua estranxeira

- Vocabulario básico relacionado co módulo.
- Escoita de palabras e frases moi sinxelas, de uso habitual.
- Expresar sentimentos e gustos.
- Escritura de palabras e frases moi sinxelas.

Ámbito das matemáticas

- Sistema de numeración decimal: continuación.
- O tanto por cento.
- Unidades de lonxitude, masa, capacidade: múltiplos e divisores.
- Unidades de superficie e tempo.

- Táboas de datos sinxelas.
- Perímetro e superficie do cadrado, do rectángulo, da circunferencia e do círculo.
- Planos e bosquejos sinxelos.
- Recollida e rexistro de datos sobre obxectos ou situacións cotiás da persoa adulta utilizando técnicas elementais de observación e medición.
- Lectura e interpretación de gráficos sinxelos con datos relacionados cos intereses dos adultos.
- Aplicación do cálculo do tanto por cento á resolución de problemas sinxelos tomados da vida diaria.
- Resolución de problemas sinxelos da vida cotiá relacionadas coas unidades de lonxitude, masa, capacidade, superficie e tempo.
- Elaboración de gráficas sinxelas a partir de series sinxelas de datos.
- Representación dunha situación utilizando sucesivamente diferentes linguaxes (verbal, gráfico, numérico), establecendo comparacións entre os mesmos.
- Elaboración de bosquejos e planos sinxelos.
- Aplicación do cálculo de áreas e perímetros das figuras xeométricas estudadas á resolución de problemas tomados da vida cotiá.
- Utilización da calculadora, decidindo sobre a conveniencia de usala en función da complexidade dos cálculos ou da exactitude esixida.
- Valoración da importancia da orde e claridade na resolución de problemas e na presentación das composicións xeométricas.
- Perseveranza na busca da solución dos problemas.
- Valoración da calculadora como instrumento de traballo.
- Apreciación da utilidade das representacións gráficas.

Criterios de avaliación

1. Describir e ordenar feitos relevantes da historia persoal.
2. Participar en actividades de grupo respectando as normas de funcionamento e realizando con responsabilidade as tarefas que corresponden.
3. Coñecer a organización fundamental, funcións e forma de elección no centro de adultos, concello, comunidade autónoma, Estado e organismos internacionais.
4. Valorar a importancia do diálogo como medio para superar os conflitos, mostrando actitudes de respecto e tolerancia cara ás persoas e aos grupos de características diferentes á propia.
5. Comprender textos orais habituais (instrucións, relatos, gravacións de radio...), expresando as ideas que lles son fundamentais.

6. Recoñecer en producións orais e escritas temas e usos da lingua que denoten discriminación sexual, racial ou social e procurar evitalos nos textos propios.
7. Ler textos de calquera tipo con fluidez, empregando a pronuncia, a entoación e o ritmo adecuados ao seu contido.
8. Interpretar axeitadamente textos escritos usados habitualmente na vida cotiá, resumindo as ideas principais e as relacións que existan entre elas.
9. Identificar e elaborar textos de diferente tipo: informes e guións sinxelos, pequenos informes, breves narracións, empregando os procedementos adecuados para estruturar o texto (nexos, puntuación, tempos verbais...)
10. Producir textos escritos segundo un guión ou plan establecido previamente e seguindo os pasos de planificación, revisión, incorporación de novas achegas.
11. Respetar as normas ortográficas na escritura de textos e empregar instrumentos que permitan resolver as dúbidas suscitadas.
12. Identificar o verbo nos textos de uso máis habitual, recoñecendo o tempo, o número e a persoa.
13. Recoñecer en textos as palabras compostas e as formadas cos prefixos e cos sufixos máis frecuentes.
14. Comprender e utilizar o vocabulario usado ao longo do módulo.
15. Realizar cálculos numéricos mediante diferentes procedementos: calculo mental, tanteo, algoritmos, calculadora.
16. Resolver problemas sinxelos tomados de situacións cotiás, recollendo información, elaborando a información recollida, extraendo conclusións e formulando posibles solucións.
17. Aplicar o tanto por cento á resolución de problemas sinxelos relacionados con situacións da vida diaria.
18. Realizar estimacións de medidas, escollendo as unidades e instrumentos máis axeitados, de acordo co tipo e coa cantidade da magnitude que se quere medir.
19. Expresar con precisión medidas de superficie e tempo, usando os múltiplos e os divisores máis comúns e realizando conversións cando sexa necesario.
20. Calcular o perímetro e a superficie das formas planas estudadas.
21. Ler, interpretar e realizar representacións gráficas sinxelas a partir dunha serie de datos relacionados con situacións da vida diaria.
22. Representar espazos concretos mediante planos sinxelos.
23. Utilizar planos e mapas con escala para orientarse por lugares descoñecidos.